

PATVIRTINTA

Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos
direktorius 2023 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. V1-52

KLAIPĖDOS „VERDENĖS“ PROGIMNAZIJS MOKINIŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Verdenės“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 9 priedu bei Nuosekliojo mokymosi pagal Bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ugdymo programas. Ugdymas pagal Bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie Bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir

pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojuojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir, kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendruosiuose ugdymo planuose. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Socialinė-pilietinė veiklai turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingi 5–8 klasių vadovai.

6. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas klasės vadovo (1 priedas). Mokinys pasirenkia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir Progimnazijos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus socialinės-pilietinės veiklos lape (2 priedas).

7. 5–8 klasių vadovai individualiai ir / ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Rekomenduojama, kad 5–8 klasių vadovai su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuotų individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Pokalbių trukmė priklauso nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių. Tam tikrais atvejais, sutarus su Progimnazijos mokinių savivaldos organizacija, mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus gali pateikti raštu, kai aprašoma, kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoti būsimą savo socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje.

8. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

8.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

8.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

8.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

8.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

8.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus socialinės-pilietinės veiklos lape (2 priedas);

8.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas (2 priedas) arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

8.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą;

8.8. atlikti pusę privalomų socialinės-pilietinės veiklos valandų numatytų Bendruosiuose ugdymo planuose per pusmetį.

9. Progimnazijos vadovas:

9.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingus 5–8 klasių vadovus ar kitą asmenį ar asmenis;

9.2. sudaro sąlygas Progimnazijoje 5–8 klasių vadovams ar paskirtiems kitiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Progimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

10. 5–8 klasių vadovo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

10.1. paaikškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, Progimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

10.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

10.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už Progimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

10.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

10.5. socialinės-pilietinės veiklos rezultatus fiksuoti įrašu elektroniniame dienyne nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių;

10.6. mokymosi pusmečių pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas pusmečių pabaigose fiksuojamas elektroniniame dienyne įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“). Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti;

10.7. mokslo metų pabaigoje apibendrinti rezultatus, parengti ataskaitą ir pateikti vadovui koordinuojančiam socialinę-pilietinę veiklą.

11. Mokinio socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapą (2 priedas) pildo konkrečią veiklą skyres mokytojas, klasės vadovas ar kitas Progimnazijos darbuotojas.

V SKYRIUS MOKINIŲ ATSAKOMYBĖ IR SKATINIMAS

12. 5–8 klasių mokiniams per mokymosi pusmetį privaloma atlikti pusę privalomų socialinės-pilietinės veiklos valandų, numatytų Bendruosiuose ugdymo planuose.

13. Mokiniai per mokslo metus nesurinkus privalomų socialinės-pilietinės veiklos valandų Pedagogų tarybos nutarimu suteikiama galimybė atlikti socialinę-pilietinę veiklą vasaros atostogų metu. Tokiu atveju kėlimo į aukštesnę klasę pažymėjimas mokiniui išduodamas po rugpjūčio mėnesio Pedagogų tarybos posėdžio.

14. Mokinių, vengiančių atlikti socialinę-pilietinę veiklą motyvacija, dalyvaujant tėvams (globėjams, rūpintojams), aptariama Progimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

15. 5–8 klasių mokiniai, 10 ir daugiau valandų viršiję privalomą socialinės-pilietinės veiklos skaičių, apdovanojami padėkos raštais.

16. Esant galimybei, mokiniui surinkus daugiau nei 70 val. socialinės-pilietinės veiklos valandų organizuojama išvyka / žygis.

VI SKYRIUS MOKINIAMS SIŪLomos SOCIALINĖS-PILIEtinĖS VEIKLOS KRYPTYS IR JOS VERTINIMAS

	Socialinės-pilietinės veiklos kryptys	Valandų skaičius
1.	Dalyvavimas saugios ir estetiškos mokymosi aplinkos kūrimo:	
1.1.	savonoriškas budėjimas progimnazijoje. Mokinių budėjimą Progimnazijoje balais nuo 1 iki 5 vertina mokinių priežiūrą vykdančios mokytojos. Budėjimo savaitės pabaigoje priežiūrą vykdančių mokytojų vertinimus apibendrina klasės vadovas ir įrašo vertinimą į mokinio socialinės-pilietinės veiklos lapą (nuo 0 už blogai įvertintą budėjimą iki 5 val. už labai gerą budėjimą)	5 val.
1.2.	pagalba klasės vadovui, dalyko mokytojui tvarkant kabinetus, kuriant mokymo priemones	iki 2 val.
1.3.	darbas bibliotekoje, skaitykloje	iki 2 val.
1.4.	Progimnazijos aplinkos tvarkymas	iki 2 val.
1.5.	patalpų paruošimas renginiams	iki 1 val.
1.6.	patalpų paruošimas egzaminams	iki 3 val.
1.7.	Progimnazijos interjero puošimas	iki 3 val.
1.8.	aktyvi veikla Progimnazijos mokinių savivaldoje	iki 20 val.
1.9.	klasės lankomumo apskaita	iki 20 val.
2.	dalyvavimas Progimnazijos, miesto, šalies projektuose	iki 3 val.
3.	Dalyvavimas :	
3.1.	Pogimnazijos renginiuose, varžybose, konkursuose, olimpiadose	iki 5 val.
3.2.	Progimnazijos renginiuose, varžybose, konkursuose, olimpiadose, užėmus prizinę vietą	2 val.
3.3.	miesto, šalies renginiuose, varžybose, konkursuose, olimpiadose atstovaujant progimnazijos bendruomenę	2 val.
3.4.	miesto, šalies renginiuose, varžybose, konkursuose, olimpiadose, užėmus	iki 5 val.

	prizinę vietą	
3.5.	savanorystė kitose organizacijose	iki 20 val.
4.	kita	pagal susitarimą

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Progimnazijos mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašą tvirtina Progimnazijos vadovas. Tvarkos aprašas skelbiamas Progimnazijos interneto svetainėje.

18. Su Progimnazijos mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu Progimnazija supažindina mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, švietimo pagalbos specialistus.
